

IND-WERKINSTRUCTIE 2008 / 3

Aan Procésdirecteuren IND
c.c. HDVB
Ministerie van Buitenlandse Zaken, DPV/VV

Van Hoofddirecteur IND
Datum 14 mei 2008
Oms kenmerk INDUIT 07-4090 (AUB)

Vindplaats Quest raadplegen, hoofdtaak: asiel; regulier; naturalisatie;
Documentsoort: beleidsdocument/ Intern
Onderwerp DNA-onderzoek en identificerende vragen

1. Inleiding

In deze werkinstructie worden de beleidskaders en de werkwijze uiteengezet met betrekking tot het aanbieden en het toepassen van DNA-onderzoek in procedures in relatie tot gezinshereniging/gezinsvorming binnen de processen regulier en asiel. Eveneens is deze werkinstructie van toepassing op het aanbieden en toepassen van DNA onderzoek in procedures binnen het proces naturalisatie. Verder wordt in deze werkinstructie de werkwijze uiteengezet met betrekking tot het stellen van identificerende vragen.

- Relevante categorieën (vreemdelingen) waarop deze werkinstructie van toepassing is, zijn:
- De hoofdpersoon (vreemdeling dan wel Nederlander) die een aanvraag om afgifte van een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv), een verzoek om advies ten behoeve van een mvv-aanvraag, dan wel een aanvraag om verlening van een verblijfsvergunning heeft ingediend in het kader van gezinshereniging regulier (zie hoofdstuk B2/8 Vc);
  - Gezinsleden die nareizen, dan wel tegelijkertijd inreizen van een houder van een verblijfsvergunning asiel of van een hoofdpersoon die in afwachting is van de beslissing op de asielaanvraag (zie hoofdstukken C2/6 en C10/4 Vc);
  - Diegenen die op grond van artikel 17 van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) bij de rechtbank 's-Gravenhage een verzoek indienen ter vaststelling van het Nederlanderschap;
  - Minderjarige kinderen voor wie om meenaturalisatie of na-naturalisatie is verzocht (artikel 11 RWN);
  - Personen waarvan vermoed wordt dat zij (identiteits-)fraude voor of tijdens de naturalisatie gepleegd hebben.

Met het uitbrengen van deze werkinstructie komt de werkinstructie 271 te vervallen en wordt vervangen door onderhavige werkinstructie.

2. De algemene beleidskaders

In de Circulaire *'legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen, alsmede de toepassing van DNA-onderzoek in een aantal gevallen waarin bewijsstukken ontbreken'* van 2 mei 2006, geldig sinds 15 mei 2006 (kenmerk: 5411611/06/6), is de toepassing van DNA-onderzoek geregeld. Als uitgangspunt geldt dat de staat van personen, waaronder begrepen de gezinsband en de afstammingsrelatie, wordt aangetoond met documenten. Indien er bij een biologische afstammingsrelatie geen documenten zijn waaruit dat blijkt èn er is sprake van bewijsnood, kan door middel van het uitvoeren van een DNA-onderzoek worden vastgesteld of er sprake is van een biologische afstammingsrelatie tussen ouder(s) en kind(eren). In situaties waarin er gezinshereniging met de echtgeno(o)t(e)/partner wordt nagestreefd en deze zou tevens de gestelde andere ouder van de kinderen zijn, dient er in geval van bewijsnood DNA-onderzoek worden aangeboden aan de hoofdpersoon, de echtgeno(o)t(e)/partner en de kind(eren). De uitkomst van het DNA-onderzoek met betrekking tot de kinderen is mede relevant voor het vaststellen van de relatie tussen de hoofdpersoon en diens echtgeno(o)t(e)/partner, zijnde de gestelde andere ouder.

Indien DNA-onderzoek niet mogelijk is, omdat er bijvoorbeeld geen afstammingsrelatie is, stelt de IND de betrokken partijen in de gelegenheid om de gezinsband aan te tonen door middel van het stellen van identificerende vragen (zie hieronder in paragraaf 7). Deelname aan een DNA-onderzoek geschiedt op vrijwillige basis. Indien de hoofdpersoon niet wil meewerken aan DNA-onderzoek en de betrokken partijen evenmin op grond van een identificerend interview hun gezinsband wensen aan te

tonen, bestaat er geen mogelijkheid de betrokken partijen hiertoe te dwingen. Bij weigering mee te werken aan DNA-onderzoek zal de aanvraag (c.q. het verzoek om advies) van de gezinsleden moeten worden afgewezen, nu de afstammingsrelatie tussen hen en de hoofdpersoon immers niet kan worden vastgesteld.

2.1 Hoe wordt bepaald of DNA onderzoek aan de orde is?

2.1.1 Zijn er documenten?

In het geval ten behoeve van de gezinsleden **gelegaliseerde (originele) documenten** met betrekking tot de gezinsrelatie worden overgelegd en is daarmee in de regel de gezinsband voldoende aangetoond. Bij twijfel aan de inhoud van gelegaliseerde documenten dient een verificatieonderzoek te worden opgestart.

Zijn er **niet-gelegaliseerde (originele) documenten** overgelegd en van de vreemdeling in kwestie kan niet verlangd worden dat de documenten gelegaliseerd worden (zie Vc B2/8 en Vc C12.6), dan kunnen deze als bewijs tot de procedure worden toegelaten. Wel dienen deze documenten altijd te worden voorgelegd aan Bureau Documenten. In situaties waarin op voorhand al duidelijk is dat geen waarde kan worden gehecht aan de overgelegde documenten (bijvoorbeeld omdat deze zijn afgegeven in een land waarin geen internationaal erkend bevoegd gezag is, zoals in Somalië het geval is), worden de documenten wél naar Bureau Documenten gestuurd, voor de opbouw van vergelijkingsmateriaal. In alle overige gevallen dient de hieronder beschreven werkwijze te worden gevolgd. Indien aanwezig dienen altijd de originele documenten voor onderzoek te worden aangeboden. Indien slechts een kopie voor handen is dient eerst contact te worden opgenomen met Bureau Documenten teneinde te kunnen bepalen of onderzoek zinvol is.

Indien na documentenonderzoek blijkt dat de documenten - met grote mate van zekerheid - echt kunnen worden bevonden (de conclusie: *echt, met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid en hoogstwaarschijnlijk*) en er voor het overige ook geen reden is om te twifelen aan de gezinsband, kan deze worden aangenomen en hoeft er niet alsnog DNA-onderzoek plaats te vinden.

Bij asielpcedures en in asielerelateerde procedures (mvv-aanvragen in het kader van nareis) geldt dat, indien de documenten – met grote mate van zekerheid – vals worden bevonden, alsnog DNA-onderzoek dient te worden aangeboden.

Indien er na documentenonderzoek nog **twijfel over de authenticiteit** van de overgelegde documenten bestaat of indien geen nader documentenonderzoek (bijv. vanwege ontbreken van referentiemateriaal) heeft kunnen plaatsvinden, kan de identiteit van de gezinsleden en de relatie tussen de gezinsleden en de hoofdpersoon op andere wijze inzichtelijk worden gemaakt. Dit houdt in dat in die gevallen bij eigen kinderen alsnog DNA-onderzoek kan plaats te vinden tussen het kind en de gestelde ouder(s) en bij pleegkinderen, dan wel echtgenote(n) of partner(s), identificerende vragen kunnen worden gesteld.

Bij kinderen die hier te lande geboren worden, kan de gezinsband veelal reeds met documenten, zijnde de aangifte van de geboorte van dit kind, worden aangetoond en is DNA-onderzoek in beginsel niet aan de orde.

De voorwaarden waaronder DNA-onderzoek kan worden aangeboden verschillen per proces (zie hieronder paragraaf 2.2).

2.1.2 Zijn er geen documenten?

Als er geen documenten zijn aan de hand waarvan de gezinsband kan worden aangetoond en het is niet mogelijk om het bestaan van de gestelde biologische afstammingsrelatie door middel van documenten aan te tonen, kan er sprake zijn van bewijsnood. De bewijsnood kan worden opgeheven door het aanbieden van DNA-onderzoek.

In reguliere procedures kan sprake zijn van bewijsnood indien de registers van de burgerlijke stand in het land waar de documenten vandaan moeten komen niet bestaan, dan wel onvolledig zijn, of indien er in het land geen stukken kunnen worden verkregen vanwege de op dat moment bestaande politieke situatie. Hierover kan het Ministerie van Buitenlandse Zaken worden geconsulteerd (zie ook Vc B2/8.5). Het blijft echter altijd wel aan de vreemdeling zelf om aannemelijk te maken dat wel bij de betreffende autoriteiten om deze documenten is verzocht.

In asielerelateerde procedures (dus ook bij nareis asiel in het kader van een mvv-aanvraag/verzoek om advies) kan van bewijsnood sprake zijn indien het aannemelijk wordt geacht dat het ontbreken van documenten niet aan betrokkenen is toe te rekenen (zie ook Vc C12/6).

2.2. Specifieke beleidskaders

2.2.1 Regulier

Bij een mvv-aanvraag (c.q. een verzoek om advies) en in andere zaken betreffende reguliere gezinshereniging, dienen in beginsel officiële originele en gelegaliseerde documenten te worden overgelegd zoals huwelijks- en geboorteakten om de familierechtelijke relatie aan te tonen.

In een reguliere procedure betreffende gezinshereniging tussen ouder(s) en (minderjarige en/of meerderjarige) kind(eren) worden betrokkenen in beginsel pas op de mogelijkheid van DNA-onderzoek gewezen, nadat bewijsnood is vastgesteld en nadat is vastgesteld dat aan alle overige (toelatings)voorwaarden wordt voldaan.

In situaties waarbij op voorhand al dusdanige ernstige twijfel bestaat over de gezinsband tussen ouder(s) en kind(eren) en deze gezinsband ook niet met documenten kan worden aangetoond kan DNA-onderzoek in uitzonderingssituaties gelijk al worden aangeboden (dan dus ook indien nog niet vast is komen te staan dat aan alle overige voorwaarden wordt voldaan). Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn bij vermoedens van kinderhandel.

2.2.2 Asielgerelateerde procedure

Indien de hoofdpersoon **wél (originele) documenten** overlegt waarmee hij de familierechtelijke relatie wenst aan te tonen dan is het volgende van belang. Voor documenten van asielgerelateerde (nareizende) gezinsleden géén legalisatie-eis (zie ook Vc C12/6 Vc). Indien er in asielgerelateerde procedures documenten worden aangeboden dan dienen deze eerst voor onderzoek te worden voorgelegd aan Bureau Documenten, zie hierboven paragraaf 2.1.1.

Indien de hoofdpersoon **géén documenten** heeft overgelegd om de familierechtelijke relatie aannemelijk te maken, wordt aanbevolen om direct DNA-onderzoek aan te bieden en dus geen herstel verzuim te bieden voor deze documenten. Veelal zullen deze vreemdelingen immers geen documenten hebben, en van vreemdelingen die een asielvergunning hebben, wordt ook niet verlangd dat zij zich tot hun autoriteiten wenden om de betreffende documenten te verkrijgen.

Het aanbieden van DNA-onderzoek is binnen het proces asiel en in asielgerelateerde procedures aan de orde indien betrokkenen niet beschikken over documenten die de familierechtelijke relatie aantonen en indien zij aannemelijk kunnen maken dat het ontbreken van documenten hen niet is toe te rekenen. Zie in dit kader ook hoofdstuk C12/6 van de Vreemdelingencirculaire. DNA-onderzoek is alleen dan geïndiceerd, indien duidelijk is dat de asielaanvraag van de hoofdpersoon inwilligbaar is. Ook is DNA-onderzoek alleen aan de orde als het gezinslid niet zelfstandig in aanmerking komt voor een asielvergunning op grond van artikel 29, eerste lid, onder a t/m d. DNA-onderzoek vindt dus in beginsel alleen plaats voor de besluitvorming omtrent een afgeleide verblijfsvergunning (artikel 29, eerste lid, onder e. en f.). Het DNA-onderzoek wordt ook niet gestart indien de asielaanvraag van het gezinslid zelf op andere gronden kan worden afgewezen.

Het is ook mogelijk dat DNA-onderzoek dient te worden opgestart in het kader van de gezinsherenigingsartikelen in de Dublinverordening (zie Vc C3/2.3.6.3). Hierbij is het mogelijk dat van de in deze werkinstructie genoemde termijnen dient te worden afgeweken met het oog op dwingende termijnen uit deze verordening.

DNA-onderzoek kan op verschillende momenten in de besluitvorming omtrent de asielaanvraag worden aangeboden.

DNA-onderzoek aanbieden tijdens asielprocedure van de hoofdpersoon

In situaties waarin tijdens de behandeling van de asielaanvraag van de hoofdpersoon reeds gezinsleden nareizen (zonder mvv), dan wel indien blijkt dat gezinsleden gelijktijdig met de hoofdpersoon zijn ingereisd of indien tijdens de asielprocedure van de hoofdpersoon blijkt dat (een of meerdere) gezinslid/leden eerder zijn ingereisd, kan reeds binnen de asielprocedure DNA-onderzoek worden aangeboden (indien sprake is van bewijsnood bij het vaststellen van de gezinsband en indien aan de overige voorwaarden wordt voldaan). Hierbij dient al wel vast te staan dat de asielaanvraag van de hoofdpersoon inwilligbaar is. DNA-onderzoek wordt niet opgestart indien de asielaanvraag van de hoofdpersoon zal worden afgewezen.

Voor het opstarten van DNA-onderzoek bij gezinsleden van vreemdelingen die nog een asielprocedure doorlopen, wordt in tegenstelling tot hetgeen hier in hoofdstuk B2/8.6 Vc over staat vermeld, géén eigen bijdrage van de vreemdeling gevraagd. Achterliggende gedachte hierbij is dat deze vreemdelingen veelal zullen moeten rondkomen van Rva-gelden, waardoor het voor hen niet mogelijk is een eigen bijdrage voor te schieten.

DNA-onderzoek aanbieden na verlening verblijfsvergunning asiel aan de hoofdpersoon

DNA-onderzoek kan worden aangeboden in situaties waarin een vreemdeling aan wie een verblijfsvergunning asiel is verleend en hij/zij binnen drie maanden na vergunningverlening (middels

een verzoek om advies met het oog op afgifte van een machtiging tot voorlopig verblijf of via een mvv-aanvraag ingediend op de betreffende Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging) aangeeft dat gezinsleden wensen na te reizen. Ook in deze gevallen wordt DNA-onderzoek pas aangeboden indien bewijsnood is vastgesteld en indien aan alle overige voorwaarden wordt voldaan. DNA-onderzoek kan ook worden aangeboden indien overige gezinsleden anderszins hier te lande inreizen binnen drie maanden na vergunningverlening aan de hoofdpersoon.

DNA-onderzoek aanbieden bij twijfel gezinsband in het kader van de opvang van minderjarige kinderen
In afwijking van hetgeen hierboven staat beschreven met betrekking tot de momenten waarop DNA-onderzoek binnen de asielprocedure van (een) ouder(s) kan worden aangeboden, is het mogelijk om DNA-onderzoek aan te bieden aan ouder(s), alvorens hun gestelde kind aan hen wordt meegegeven. Deze handelswijze dient echter slechts plaats te vinden indien er gerede twijfel is met betrekking tot de gezinsband tussen de (gestelde) ouder en het kind. Hier kan bijvoorbeeld sprake van zijn indien een minderjarig kind zich als alleenstaande minderjarig vreemdeling hier te lande heeft aangemeld en zich op een later moment iemand meldt die stelt de ouder van dit kind te zijn en er voor het overige geen documenten kunnen worden overgelegd om de gezinsband te kunnen vaststellen. In afwachting van de uitkomst van het DNA-onderzoek kan dit kind dan onder voogdij van de Stichting Nidos worden geplaatst. Het kind wordt slechts dan meegegeven aan de (gestelde) ouder, indien na DNA-onderzoek blijkt dat hij/zij daadwerkelijk de ouder is. Indien de (gestelde) ouder derhalve weigert mee te werken aan dit DNA-onderzoek, wordt dit kind dan ook niet aan de gestelde ouder meegegeven.

DNA-onderzoek in hervestigingszaken

Het verrichten van DNA-onderzoek in hervestigingszaken bij nareizigers van uitgenodigde vluchtelingen levert in de praktijk de nodige uitvoeringsproblemen op. Het blijkt in deze zaken vaak niet of nauwelijks mogelijk dit onderzoek te laten plaatsvinden op een Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging, hetgeen thans de enige instantie is die zich hiermee bezig houdt indien gezinsleden zich (nog) in het buitenland bevinden. Gezinsleden van in Nederland hervestigde personen krijgen niet altijd toestemming van de autoriteiten van het gastland om zich buiten het vluchtelingenkamp te begeven om naar een post van Buitenlandse Zaken te gaan. Veelal wordt de uitreis pas toegestaan indien de hervestiging in Nederland al zeker is. In het stadium waarin het DNA-onderzoek moet plaatsvinden, bestaat omtrent de hervestiging in Nederland juist nog geen zekerheid. Teneinde uitvoeringsproblemen te voorkomen is voor de categorie nareizigers van uitgenodigde vluchtelingen afgesproken om, indien het niet mogelijk blijkt DNA-onderzoek uit te voeren, af te wijken van de verplichting dit te laten plaatsvinden. Dit betekent dat in eerste instantie wel wordt geprobeerd DNA-onderzoek door tussenkomst van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging te laten plaatsvinden, maar dat er géén DNA-onderzoek plaatsvindt indien dit niet mogelijk blijkt te zijn. Er wordt in die gevallen ook geen DNA-onderzoek meer verricht als de uitgenodigde vluchtelingen en hun gezinsleden in Nederland zijn aangekomen.

2.2.3. Nationaliteitsvraagstukken en de naturalisatieprocedure

2.2.3.1 Werkwijze bij Nationaliteitsvraagstukken

DNA-onderzoek kan ook aan de orde zijn in procedures tot vaststelling van het Nederlanderschap ex artikel 17 RWN en overige nationaliteitsvraagstukken. In nationaliteitsrechtelijke procedures wordt alleen DNA onderzoek aangeboden, wanneer nog vragen bestaan omtrent het bestaan van de biologische afstammingsrelatie.

In het geval een artikel 17 RWN procedure aanhangig wordt gemaakt bij de rechtbank 's-Gravenhage, wordt de Staat in de gelegenheid gesteld aan te geven wat zijn standpunt is. Het kan voorkomen dat de visie van de Staat wordt gevraagd over de toepassing van DNA-onderzoek in een specifiek geval, waarin het al dan niet bestaan van een biologische afstammingsrelatie in het geding is. In andere gevallen zal de Staat zelf DNA-onderzoek willen aanbieden. De beleidsregels die zijn neergelegd in de Circulaire *'legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen, alsmede de toepassing van DNA-onderzoek in een aantal gevallen waarin bewijsstukken ontbreken'* van 2 mei 2006, geldig sinds 15 mei 2006, zijn bepalend voor de visie van de Staat op de toepassing van DNA-onderzoek in een procedure op grond van artikel 17 RWN.

Het uitgangspunt is dat de afstammingsrelatie en de identiteit van de verzoeker in beginsel worden vastgesteld aan de hand van een (gelegaliseerde en zonodig geverifieerde) geboorteakte. Alleen als de verzoeker met betrekking tot een afstammingsrelatie niet in staat is stukken te overleggen en geen gegevens over die relatie zijn opgenomen in een Nederlandse overheidsadministratie, is sprake van bewijsnood. Als sprake is van bewijsnood en alleen nog vragen bestaan omtrent het bestaan van een biologische afstammingsrelatie, kan aan de verzoeker worden aangeboden DNA-onderzoek te verrichten.

Niet uit te sluiten valt dat de rechtbank de Staat opdraagt betrokkene in staat te stellen het bestaan van een afstammingsrelatie aan te tonen door middel van een DNA-onderzoek. De Staat kan een dergelijke opdracht van de rechtbank – ook als geen sprake is van bewijsnood – niet naast zich neerleggen. Daarom wordt in dat geval DNA-onderzoek uitgevoerd. Zonodig kan de rechter er op worden gewezen, dat DNA-onderzoek weliswaar zekerheid kan bieden over de afstammingsrelatie van de verzoeker,

maar geen zekerheid over diens identiteit. In geen van deze gevallen bestaat aanleiding om de kosten van DNA-onderzoek te restitueren, tenzij de rechtbank anders beslist. Als de verzoeker op eigen initiatief volgens de in de Legalisatiecirculaire voorgeschreven procedure DNA-onderzoek laat verrichten dat bevestigt dat een afstammingsrelatie bestaat, dan leidt dit in de visie van de Staat niet zonder meer tot de conclusie dat voldaan is aan de voorwaarden voor de verkrijging van het Nederlanderschap. Er staat immers slechts vast dat sprake is van een afstammingsrelatie. Of tevens wordt voldaan aan de bijkomende voorwaarden staat niet vast. Volgens vaste jurisprudentie is ook in het kader van de vaststelling of iemand het Nederlanderschap heeft verkregen van belang, dat de identiteit van de verzoeker vast staat. DNA-onderzoek kan weliswaar zekerheid bieden over de biologische afstammingsrelatie van de verzoeker, maar het geeft geen zekerheid over diens identiteit. Als de verzoeker in een dergelijk geval zou menen met andere stukken dan een gelegaliseerde en geverifieerde geboorteakte de identiteit aan te kunnen tonen (bijvoorbeeld met een paspoort), is het standpunt van de Staat dat aan die stukken geen doorslaggevende betekenis kan worden toegekend. Een gelegaliseerde en zonodig geverifieerde geboorteakte is immers bij uitstek het document aan de hand waarvan de identiteit van verzoeker kan worden vastgesteld. In andere nationaliteitsprocedures dan procedures op grond van artikel 17 RWN (bijvoorbeeld naar aanleiding van burgerbrieven) is het uitgangspunt dat de weg van de legalisatiecirculaire wordt gevolgd. Alleen in gevallen waarin sprake is van bewijsnood, kan de betrokkene worden gewezen op de mogelijkheid om DNA-onderzoek te laten verrichten bij één van de drie erkende onderzoeksinstituten.

De Hoge Raad heeft in twee uitspraken van 26 januari 2007 (REK nr. R 05/152 HR en R 05/153 HR) de visie van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba overgenomen dat een postnatale erkenning in combinatie met gerechtelijk bewijs van verwekkerschap (i.c. DNA-bewijs van biologisch vaderschap) gelijkgesteld wordt aan een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap. De gerechtelijke vaststelling van het vaderschap heeft onder bepaalde voorwaarden tot gevolg dat het Nederlanderschap van rechtswege wordt verkregen. Hoewel de Hoge Raad zich heeft uitgesproken over een oordeel van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba, is voornoemde situatie ook van toepassing in Nederland en bij postnatale erkenningen door Nederlanders, met gerechtelijk bewijs van verwekkerschap, in het buitenland. In gevallen waarin in de rechtbank (bijvoorbeeld in een art. 17 RWN- of vreemdelingrechtelijke procedure) uitspraak moet doen over het verwekkerschap, zal de Staat bepleiten aan te sluiten bij de richtlijnen van de Circulaire *'legalisatie en verificatie van buitenlandse bewijsstukken betreffende de staat van personen, alsmede de toepassing van DNA-onderzoek in een aantal gevallen waarin bewijsstukken ontbreken'* van 2 mei 2006, geldig sinds 15 mei 2006, waarin vastgesteld is welke laboratoria zijn aangewezen voor het uitvoeren van DNA-onderzoek. Het oordeel over het biologische vaderschap, de vraag hoe dat kan worden vastgesteld en door welk laboratorium, is uiteindelijk aan de rechter. In deze gevallen is geen sprake van bewijsnood. Immers, DNA-onderzoek is het enige middel waarmee het biologische vaderschap kan worden aangetoond. Er bestaat dan ook geen reden tot restitutie van de kosten van dat onderzoek, uiteraard tenzij de rechtbank anders beslist.

In gevallen van twijfel over de vraag of bepaald DNA-bewijs kan worden geaccepteerd, dient contact te worden opgenomen met de IMO naturalisatie.

2.2.3.2 De naturalisatieprocedure

DNA-onderzoek kan ook nog aan de orde zijn in de naturalisatieprocedure en wel ingeval van meenaturalisatie en na-naturalisatie van minderjarige kinderen. In de meeste gevallen zal bij deze vormen van naturalisatie de afstammingsrelatie reeds onderdeel van onderzoek zijn geweest in de voorafgaande toelatingsprocedure c.q. mag er van worden uitgegaan dat de ambtenaren van de burgerlijke stand in Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba de afstammingsrelatie op correcte wijze hebben vastgesteld. Indien echter bij nader inzien alsnog twijfel bestaat over de afstamming van de kinderen van de hoofdnaturalisandus, kan DNA-onderzoek worden aangeboden. Maar ook hier geldt, dat dit pas geïndiceerd is ingeval van bewijsnood en als het verzoek om mee-/na-naturalisatie inwilligbaar is.

2.2.3.3. (Identiteits)fraude voor of tijdens de naturalisatie

Tenslotte kan in geval van bewijsnood middels DNA-onderzoek bewijs geleverd worden in fraudezaken (artikel 14 RWN) en in zaken waarin besloten wordt rechtsgevolg te onthouden aan het KB.

3. Werkwijze DNA-onderzoek

De procedure met betrekking tot DNA-onderzoek wordt opgestart en afgehandeld door de IND locatie waar de aanvraag/procedure in behandeling is. Bij de behandeling van individuele zaken onderhouden de IND locaties zelf de contacten met het laboratorium dat het DNA-onderzoek uitvoert, met - indien van toepassing - het Ministerie van Buitenlandse Zaken (afdeling DPV/VV) en met de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland.

3.1 Laboratoria

Er zijn drie laboratoria die in aanmerking komen voor het verrichten van DNA-onderzoek. Elk laboratorium is gekoppeld aan één of meerdere IND locaties. De adresgegevens van deze laboratoria, alsmede de contactpersonen, staan vermeld in bijlage 1. Het betreffende laboratorium verricht de DNA-onderzoeken in zaken die bij de aan het laboratorium gekoppelde IND locatie in behandeling zijn. Alle aanvragen die bij de IND locaties Den Bosch, Schiphol en Rijsbergen in behandeling zijn, zijn gekoppeld aan Sanquin te Amsterdam. De IND locaties Zwolle, Ter Apel en Zevenaar zijn gekoppeld aan het Nederlands Forensisch Instituut te Den Haag. De IND locaties Rijswijk en Hoofddorp zijn gekoppeld aan het Forensisch Laboratorium voor DNA-onderzoek van de Universiteit van Leiden (LUMC). DNA-onderzoek in naturalisatie- en nationaliteitsprocedures wordt eveneens verricht door het LUMC te Leiden.

3.2 Aanbod DNA-onderzoek

Indien er op grond van de hierboven genoemde beleidskaders aanleiding is een aanbod voor een DNA-onderzoek te doen, stelt de IND vervolgens vast aan welke gezinsleden de mogelijkheid van DNA-onderzoek kan worden aangeboden. De IND doet dit op grond van de door de hoofdpersoon, dan wel door diens wettelijk vertegenwoordiger, aan de IND verstrekte informatie over de afstamming van de kinderen. Aan de referent/hoofdpersoon wordt hiertoe de brief 'standaardbrief aan hoofdpersoon met betrekking tot instemming met DNA-onderzoek' gestuurd, waarbij tevens het aanvraagformulier DNA-onderzoek wordt meegestuurd. De hoofdpersoon retourneert vervolgens binnen 14 dagen het aanvraagformulier en geeft daarop aan ten behoeve van welke kinderen hij om DNA-onderzoek verzoekt. Met de ondertekening van het aanvraagformulier verleent hij de IND eveneens toestemming om de uitslag van het DNA-onderzoek te gebruiken bij de afhandeling van de betreffende procedure. Indien de minderjarige kinderen zonder wettelijk vertegenwoordiger in het buitenland verblijven, ondertekent de hoofdpersoon tevens het toestemmingsverklaringsformulier.

3.3 Eigen bijdrage

De in Nederland verblijvende hoofdpersoon stort ten behoeve van de uitvoering van het DNA-onderzoek vervolgens *binnen twee weken* een financiële bijdrage conform de in hoofdstuk B2/8.6 van de Vreemdelingencirculaire 2000 genoemde bedragen op de rekening van het laboratorium waar het DNA-onderzoek zal plaatsvinden.¹ Nadat de schriftelijke instemming door de hoofdpersoon is verleend en (indien van toepassing) de eigen bijdrage is ontvangen, stuurt de IND de brief 'aanmelden gezinsleden voor DNA-onderzoek' naar de hoofdpersoon. In deze brief worden de betrokken gezinsleden verzocht zich binnen vier weken (indien de gezinsleden zich in het buitenland bevinden) of binnen twee weken (indien alle gezinsleden in Nederland verblijven) aan te melden bij het betreffende laboratorium of op de desbetreffende Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland. Indien melding binnen de gestelde termijn niet mogelijk is, wordt verzocht aan te geven wat de reden daarvan is. Het laboratorium wordt met de standaardbrief 'opdracht aan laboratorium voor DNA-onderzoek vergezeld van aanvraagformulier' verzocht DNA-onderzoek te verrichten. De ambassade wordt via versleutelde email (de mail kan rechtstreeks naar de betreffende post worden gestuurd, in cc-aan: dpv-vv@minbuza.nl). Mailadressen van de diverse ambassades staan vermeld op www.minbuza.nl verzocht DNA-materiaal bij de in het buitenland verblijvende gezinsleden af te nemen. Het aanvraagformulier dient bij deze email (ingescand) te worden gevoegd. Het laboratorium onderzoekt enkel de afstammingsrelatie, zoals deze door de hoofdpersoon op het aanvraagformulier is aangegeven.

Indien de hoofdpersoon geen gebruik maakt van de aan hem geboden termijn het aanvraagformulier te overleggen, danwel – indien aan de orde - de verschuldigde eigen bijdrage (volledig) te voldoen en hiervan evenmin gebruik van heeft gemaakt nadat hem een redelijke termijn is geboden dit verzuim te herstellen, zal op grond van de beschikbare gegevens een beslissing worden genomen op de aanvraag c.q. verzoek om advies (bij MVV).

3.4 Afname DNA-materiaal

In het geval de aanvraag om gezinshereniging mede de echtgeno(o)t(e)/partner van de hoofdpersoon betreft, wordt deze in kennis gesteld van de verklaring van de hoofdpersoon met betrekking tot de biologische afstammingsrelatie tussen hoofdpersoon, echtgeno(o)t(e) en de kinderen. De betreffende echtgeno(o)t(e)/partner dient vervolgens de schriftelijke verklaring te ondertekenen waarmee hij/zij toestemming verleent voor dit te verrichten ouderschapsonderzoek en hij/zij aangeeft geen bezwaar te hebben tegen het afstaan van DNA-materiaal door de kinderen. Van alle betrokken vreemdelingen worden tevens foto's genomen die door hen vervolgens op de achterzijde van een handtekening worden voorzien. Bij minderjarige kinderen jonger dan 12 jaar dient de wettelijk vertegenwoordiger namens het kind te tekenen. Kinderen vanaf 12 jaar mogen zelf ondertekenen, vanaf 18 jaar zijn zij verplicht zelf te tekenen. De foto's worden aan het verklaringsformulier gehecht. Bij afname van DNA-

---

¹ Een uitzondering is hierbij gemaakt voor vreemdelingen die nog in afwachting zijn omtrent de besluitvorming van hun asielaanvraag. Aangezien deze vreemdelingen doorgaans moeten leven van Rva gelden, wordt van hen niet verwacht dat zij een eigen bijdrage voorschieten voor het uitvoeren van DNA-onderzoek, maar wordt dit door de IND goedgeed.

materiaal in het laboratorium dient degene die het DNA bij betrokkene(n) afneemt, alsmede een getuige, dit formulier eveneens te ondertekenen.

Bij afname van DNA-materiaal op een Nederlandse ambassade in het buitenland, een handeling die overigens enkel door een medisch gekwalificeerd persoon mag worden verricht, dient een medewerker van de ambassade die getuige is van de afname van het DNA-materiaal dit formulier eveneens te ondertekenen.

De identiteit van de personen op wie een DNA-onderzoek van toepassing is, dient middels het overleggen van een verblijfsdocument en/dan wel een paspoort te worden aangetoond. Voor zover mogelijk is dit ook van toepassing op het DNA-onderzoek in de asielprocedure. Een uitzondering wordt gemaakt voor landen waar geen internationaal erkend centraal gezag is (bv. Somalië). Vreemdelingen die zich nog in de asielprocedure bevinden en geen paspoort hebben, kunnen volstaan met het tonen van een W-document.

Na afname van het DNA-materiaal op een Nederlandse ambassade in het buitenland wordt het DNA-materiaal vervolgens door de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging per diplomatieke post of met een commerciële koerier verzonden naar het laboratorium in Nederland dat het DNA-onderzoek gaat uitvoeren. De betreffende ambassade stuurt de IND een email (emailadres: mvvdipdb@ind.minjus.nl) om ons te berichten dat van betreffende vreemdeling(en) – onder vermelding van het dossiernummer - het DNA-materiaal is afgenomen, zodat wij de hoofdpersoon naar het laboratorium kunnen verwijzen om daar DNA-materiaal te laten afnemen. Indien de toestemming niet wordt gegeven of de gezinsleden niet verschijnen, zal op grond van de beschikbare gegevens een beslissing worden genomen op de aanvraag c.q. verzoek om advies (bij MVV). In situaties waarin familieleden onvindbaar blijken te zijn en er geen DNA-onderzoek kan worden uitgevoerd, dient de aanvraag of het verzoek om advies te worden afgewezen. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat de nareistermijn in die situaties wel is veiliggesteld.

Indien alle gezinsleden zich reeds in Nederland bevinden kan de afname van het DNA-materiaal bij de hoofdpersoon en de betreffende gezinsleden gelijktijdig plaatsvinden in het laboratorium in Nederland. Indien enkel de hoofdpersoon zich in Nederland bevindt en de overige gezinsleden nog in het buitenland verblijven wordt, nadat het DNA-materiaal bij hen is afgenomen, de hoofdpersoon door het laboratorium uitgenodigd om eveneens DNA-materiaal af te staan. Dit gebeurt vervolgens op het laboratorium of op een door het laboratorium aan te wijzen plaats en door een medisch gekwalificeerd persoon. Door de hoofdpersoon wordt bij deze gelegenheid een verklaring van geen bezwaar ondertekend en degene die het DNA-materiaal afneemt en een getuige tekenen eveneens deze verklaring. Op basis van het DNA-materiaal van de hoofdpersoon en de gezinsleden wordt door het laboratorium DNA onderzoek uitgevoerd. De uitslag van het DNA-onderzoek wordt door het laboratorium naar de IND gestuurd; ter attentie van de behandelend ambtenaar.

3.5 Uitslag DNA-onderzoek

3.5.1 Handelwijze bij een positieve uitslag

Als de uitslag positief is, dat wil zeggen als de uitslag de opgegeven biologische afstammingsrelatie bevestigt, kan de aanvraag worden ingewilligd (c.q. positief advies uitgebracht). In het EBV kan dan vervolgens vermeld worden dat de ambassade wordt verzocht voor de betreffende vreemdeling(en) een laissez passer (lp) af te geven in situaties waarin men geen paspoort heeft), tenzij overige bekend geworden feiten en omstandigheden zich daartegen verzetten. De – indien van toepassing - ontvangen financiële bijdrage wordt aan de hoofdpersoon terugbetaald. Het retourneren van de eigen bijdrage aan de hoofdpersoon is in beginsel enkel aan de orde bij een positieve uitslag van DNA-onderzoek.

3.5.2 Handelwijze bij een negatieve uitslag

Indien de uitslag van het DNA-onderzoek negatief is, dient contact te worden opgenomen met de IMO (regulier/naturalisatie/asiel) portefeuillehouders DNA ter verdere begeleiding bij de afhandeling van de verblijfsaanvraag of het verzoek om naturalisatie c.q. het nationaliteit vraagstuk. Indien bij een mvv-ref (advies)procedure de uitslag negatief is dient de ambassade daarvan separaat in kennis gesteld te worden, omdat anders het dossier open blijft staan. Dit kan via versleutelde email onder vermelding van de personalia, het dossier- en v-nummer (naar het emailadres van de betreffende ambassade, in cc naar: dpv-vv@minbuza.nl).

In aanvulling op de uitkomst van DNA-onderzoek kunnen indien zulks nodig wordt geacht, bijvoorbeeld in het kader van de identificatie op de Nederlandse ambassade, aanvullend identificerende vragen worden gesteld aan de echtgeno(o)t(e)/partner van wie de relatie met de hoofdpersoon moet worden vastgesteld.

3.6 Financiële bijdrage en restitutie

3.6.1 Financiële bijdrage

De algemene beleidsregel die geldt bij het uitvoeren van een DNA-onderzoek, is dat hiervoor aan de vreemdeling een financiële bijdrage in de kosten van DNA-onderzoek wordt gevraagd. Zie voor de hoogte van deze financiële bijdrage hoofdstuk B2/8.6 Vc.

Als betrokkene niet bereid is de gevraagde bijdrage voor het DNA-onderzoek in de reguliere procedures of in nationaliteitsrechtelijke procedures te betalen, vindt in beginsel geen DNA-onderzoek plaats. Een uitzondering wordt echter gemaakt voor vreemdelingen die nog in afwachting zijn van de behandeling van hun asielaanvraag. Van deze vreemdelingen wordt geen eigen bijdrage gevraagd, deze DNA-onderzoeken worden door de IND vergoed. Het kan ook voorkomen dat de rechtbank bepaalt dat de kosten van DNA-onderzoek voor rekening van de IND moeten komen. In die gevallen wordt ook geen eigen bijdrage van de vreemdeling gevraagd.

3.6.2 Restitutie

Indien de uitslag van DNA-onderzoek de biologische afstammingsrelatie bevestigt, wordt de ontvangen bijdrage aan verzoeker gerestitueerd. Indien door de hoofdpersoon is ingestemd met het doen van DNA-onderzoek en – indien aan de orde – een financiële bijdrage is overgemaakt, maar er desalniettemin geen DNA-onderzoek plaatsvindt, bijvoorbeeld omdat de echtgeno(o)t(e) niet mee wenst te werken aan DNA-onderzoek, kan de financiële bijdrage aan de hoofdpersoon worden terugbetaald, er vindt geen DNA-onderzoek plaats. In situaties waarin de hoofdpersoon en diens echtgeno(o)t(e) beide toestemming hebben gegeven voor DNA-onderzoek, maar niet alle gezinsleden voor wie om DNA-onderzoek is verzocht zich ook daadwerkelijk melden voor de afname van DNA-materiaal en er voor hen dus ook geen DNA-onderzoek plaatsvindt, wordt de bijdrage voor deze personen niet terugbetaald. Bij een negatieve uitslag, waarbij er geen twijfel bestaat dat de hoofdpersoon de gegevens over de ouder-kind relatie te goeder trouw heeft verstrekt wordt de financiële bijdrage ook terugbetaald. Indien verzoeker op eigen initiatief, zonder voorafgaand aanbod door de IND, DNA-onderzoek heeft laten verrichten, is er geen aanleiding om de kosten van DNA-onderzoek te vergoeden.

Voor restitutie van de kosten van het DNA-onderzoek in procedures op grond van artikel 17 RWN, wordt verwezen naar paragraaf 2.2.3.

3.7 Afsluiting DNA-procedure

De uitslag van het DNA-onderzoek wordt in het betreffende dossier gevoegd (intern). Nadat de beslissing in de procedure in het kader waarvan DNA-materiaal is afgenomen onherroepelijk is geworden, wordt het DNA-materiaal door het laboratorium vernietigd. De IND geeft daartoe in alle gevallen een schriftelijke aanwijzing aan het laboratorium (via de brief vernietiging DNA-materiaal laboratorium).

4 Hoe te handelen indien de vreemdeling zelf DNA-onderzoek heeft laten verrichten

Indien de aanvrager op eigen initiatief een DNA-onderzoek laat verrichten, maar dit onderzoek is niet verricht door één van de in deze werkinstructie aangewezen onderzoeksinstituten, is er geen aanleiding om de uitslag van dat onderzoek als bewijsmiddel tot de procedure toe te laten. Er bestaan in die gevallen onvoldoende waarborgen dat het DNA-onderzoek op de juiste wijze is verricht. Indien sprake is van bewijsnood en de aanvrager heeft zelf reeds DNA-onderzoek laten verrichten, dient het DNA-onderzoek derhalve nogmaals te worden verricht op de wijze zoals beschreven in deze werkinstructie. Indien sprake is van bewijsnood en het onderzoek is reeds verricht door één van de geaccrediteerde laboratoria en er bestaat voldoende duidelijkheid door wie dit is verricht, van wie en op welke wijze het DNA-onderzoeksmateriaal is afgenomen, hoeft niet nogmaals een DNA-onderzoek te worden verricht en kan de uitslag als bewijs worden toegelaten.

5 Bijzondere situaties

DNA-onderzoek enkel ter identificatie van personen

Indien als gevolg van een uitspraak van de rechter, in afwijking van het beleid een aanvraag om gezinshereniging moet worden ingewilligd, zonder dat de gezinsrelatie is aangetoond dan wel aannemelijk is geworden, kan het om diverse redenen (bijvoorbeeld op verzoek van de ambassade voor het afgeven van een mvv) noodzakelijk worden geacht om alsnog DNA-onderzoek te laten plaatsvinden. Indien in dit soort gevallen alsnog wordt verzocht om onderzoek naar de gezinsrelatie in te stellen, dan dient de hoofdpersoon voor het te verrichten DNA-onderzoek door de IND om medewerking te worden gevraagd door middel van een voor dat doel te hanteren standaardbrief.

6 Vragen naar aanleiding van procedure DNA-onderzoek

Voor vragen omtrent DNA-onderzoek waar in deze werkinstructie geen antwoord op wordt gegeven dient contact te worden opgenomen met de IMO (regulier/naturalisatie/asiel) portefeuillehouders DNA. Beleidsmatige vragen inzake DNA-onderzoek dienen door de IND locaties door middel van het gebruikelijke standaardformat, via de IMO portefeuillehouders DNA aan de AUB te worden voorgelegd. Beleidsmatige zaken en uitvoeringsknelpunten die individuele zaken overstijgen en

betrekking hebben op de DNA procedure in het buitenland, worden door de Afdeling Uitvoeringsbeleid besproken met het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

7 Werkwijze identificerende vragen

Indien het niet mogelijk is de gezinsband middels (gelegaliseerde) documenten of een DNA-onderzoek vast te stellen, zoals bijvoorbeeld het geval kan zijn indien een echtgeno(o)t(e)/partner – zonder kinderen – een aanvraag om gezinshereniging indient, is het mogelijk om identificerende vragen te (laten) stellen. Dit is ook het geval bij kinderen van 12 jaar en ouder, waarvoor geen biologische afstammingsrelatie is aangegeven en waarvan de gezinsrelatie moet worden vastgesteld (bijvoorbeeld bij pleegkinderen). In gevallen waarin sprake is van kinderen jonger dan 12 jaar kunnen de identificerende vragen worden gesteld aan de ouder/wettelijk vertegenwoordiger. Op voorhand valt niet uit te sluiten dat ook in nationaliteitsrechtelijke procedures identificerende vragen worden gesteld. Dit geldt ook in mvv-procedures voor gezinsvorming waarbij als gevolg van het ontbreken van geldige documenten onvoldoende duidelijkheid bestaat over de identiteit van degene voor wie de mvv bestemd is en diens relatie met de in Nederland verblijvende hoofdpersoon.

Bij mvv-procedures dienen zowel de hoofdpersoon als de betrokkene die in het buitenland verblijft te worden geïnterviewd. Om de identiteit en de gezinsband van de vreemdeling die om toelating verzoekt, vast te kunnen stellen, voorziet de IND de diplomatieke vertegenwoordiging van aan betrokkene(n) in het buitenland te stellen vragen. Tevens stelt de IND, voor zover van toepassing en op verzoek van de diplomatieke vertegenwoordiging, het rapport van gehoor dat is opgemaakt in het kader van de asielpprocedure van de hoofdpersoon ter beschikking aan de diplomatieke vertegenwoordiging. Gelet op de vertrouwelijkheid van de gegevens dient (informatie uit) het rapport in enkel per diplomatieke post, ofwel via versleutelde email te worden verzonden. De vragen dienen door het gezinslid in persoon op de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging te worden beantwoord. Na overleg met en met instemming van de betrokken ambassade, kan het gehoor met het oog op zo betrouwbaar mogelijke uitkomsten simultaan worden afgenomen. Zulks houdt in dat de hoofdpersoon en betrokkenen in het buitenland op hetzelfde tijdstip worden gehoord. Door de ambassade worden van betrokkenen foto's gemaakt, te ondertekenen door betrokkenen, teneinde de identiteit van betrokkene bij afgifte van de mvv te kunnen vaststellen. Door de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging wordt een rapport van bevindingen opgemaakt naar aanleiding van het interview en aan de IND gezonden.

Indien de beantwoording van de identificerende vragen geen twijfels over de identiteit en de familierechtelijke relatie overlaat, kan (als aan alle andere voorwaarden is voldaan) de aanvraag worden ingewilligd (c.q. positief advies uitgebracht). In het EBV kan vermeld worden dat de ambassade wordt verzocht voor de betreffende vreemdeling(en) een laissez passer (lp) af te geven in situaties waarin men geen paspoort heeft. Blijft er twijfel bestaan, dan wordt de in Nederland verblijvende hoofdpersoon in de gelegenheid gesteld schriftelijk op het rapport van bevindingen te reageren. Worden de twijfels niet weggenomen dan wordt een negatieve beslissing genomen.

Bijlage:

- Contactgegevens laboratoria

Bijlage 1

Contactgegevens laboratoria

Sanquin; afdeling vaderschapsonderzoek
t.a.v. mw. I.M Hendrikse
Plesmanlaan 125
1066 CX AMSTERDAM
Telefoonnummer: 020- 5123178
Rekeningnummer: 388910

Forensisch laboratorium voor DNA-onderzoek (LUMC)
T.a.v. mevrouw J. Koreman
Postbus 9600
2300 RC LEIDEN
Telefoonnummer: 071- 5269540
Rekeningnummer: 53.75.39.786 t.a.v. Universiteit Leiden, LUMC, divisie 5, inzake FLDO

Nederlands Forensisch Instituut
t.a.v. mw. dr. C.J. Bruijning (afdeling Biologie)
Postbus 24044
2490 AA Den Haag
Telefoonnummer: 070- 8886750
Rekeningnummer: 19.23.25.701